

Milostivý pán Hock

Německý rod Hocků ze Zweibrückenu se dostal do Čech koncem 16. století. Nejaktivnější člen rodu Jan Hock se díky známostem stal vysokým úředníkem apelačního (odvolacího) soudu v Praze a zároveň svému literárně činnému strýci – básníku Theobaldu Hockovi – dopomohl k místu německého sekretáře u Petra Voka z Rožmberka. Po jeho smrti Hockové padělali erbovní list, na jehož základě jim pak byl udělen inkolát, tedy právo zakoupit si panství v zemích České koruny. Zumberské panství, jež takto pochybně získali, si oba Hockové rozdělili a Jan se stal pánem na chvalkovské rychtě. Ale čím víc hromadil majetek, tím se stával chamtivějším a neurvalejším vůči poddaným. Svědčí o tom následující případ.

Dne 20. listopadu 1614 požádal Jan Hock ze Zweibrückenu budějovického rychtáře, aby na jeho vlastní náklady uvěznil Hockovy poddané Václava Tomáška s manželkou a pastýře Šmicera, kteří mu prý usilují o život. Vzápětí, hned 15. prosince, obvinil uvězněné, k nimž přibyl jakýsi Rehoř s manželkou Mariannou ze vsi Buková, že jej chtěli kouzly nebo jadem připravit o život.

Obžalovaní strávili ve vězení vánoce roku 1614. Po celou dobu svého uvěznění však neustali v dokazování nevinu a posílali suplikace na všechny strany. Jejich hospodářství zatím pustla a chátrala. Pastýř ale nakonec prozradil, že jej Tomáš-

RYTÍŘ ZE 16. STOLETÍ se už nekryje s představou, kterou jsme si o rytířích vytvořili. Dobová kresba je ale neúplná...

kova a Rehořova manželka navštívily a ptaly se jej, zda umí nějaká kouzla, s jejichž pomocí by mohly otrávit pana Hocka.

Budějovický soud ale naštěstí nebyl unáhlený a vyžadoval řádné důkazy. Bylo vyslechnuto mnoho svědků z okolních vesnic, z jejichž výpovědí je znát nenávisť k Janu Hockovi. Skutečný úmysl zavraždit jej ale zřejmě nikdy neexistoval. Všechny zatčené přivedla do vězení pravděpodobně jen pastýřova chvástavost. Koncem ledna 1615 byl tedy pastýř Šmicer podroben výslechu útrpným právem, a to tak důkladně, že se za něho přimlouval i sám městský rychtář. Přesto nic neprozradil. Výsledek mučení byl poslán Hockovi s tím, že není žádný důvod, proč by měl být pastýř popraven.

O několik dní později vydala budějovická městská rada ortel: Protože pastýř Šmicer vydržel všechny tři stupně útrpného výslechu, aniž se přiznal, je osvobozen od toho, co mu je kladeno za vinu. Je ale vykázán z panství. Také Tomášek se ženou se na chvalkovské panství už nevrátili a jejich statek zpustl.

Leč ani jejich vrchnost, Jan Hock ze Zweibrückenu, na panství dlouho nepobyl. Roku 1617 byl na oba povedené strýce Jana a Theobalda vydán zatykač a oba byli posléze odsouzeni ke ztrátě majetku i hrdla pro své podvody. Před vykonáním rozsudku je zachránila pražská defenestrace roku 1618 a vypuknutí stavovského povstání. Majetek ale už nikdy zpět nedostali.

Vladimír SINDELAR